

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ЯМБОЛ

ОБЛАСТЕН СЪВЕТ ПО УСЛОВИЯ НА ТРУД

ПРОТОКОЛ № 2

от 11.12.2012 г.

Днес, 11.12.2012 г. се състоя заседание на Областния съвет по условия на труд при следния

ДНЕВЕН РЕД

1. Актуализация на състава на Областния съвет по условия на труд Ямбол.
2. Резултати от контролната дейност на отдел Ямбол към дирекция “Областна инспекция по труда” Сливен за 2012 г. – представя Вълчо Вълчев, Началник отдел Ямбол към Дирекция „Инспекция по труда – Сливен”.
3. Разни.

На заседанието присъстваха 8 души (приложен е присъствен лист към протокола). Заседанието бе открито и водено от Нели Кадиева – заместник - областен управител и председател на Съвета по условия на труд.

По т. 1:

За член на Областния съвет по условия на труд, като представител на Община Ямбол, бе предложена Неда Бъчварова – директор на дирекция „Хуманитарни дейности” в Община Ямбол.

Промяната беше приета единодушно.

По т. 2:

Вълчо Вълчев, Началник отдел Ямбол към Дирекция „Инспекция по труда – Сливен” представи Анализ за резултатите от инспекционната дейност по спазване на трудовото законодателство през деветте месеца на 2012 г. на Дирекция „Инспекция по труда” Сливен, Отдел Ямбол. Направен е сравнителен анализ между деветмесечието на 2011 г. и деветмесечието на 2012 г.

Превес в структурата на икономиката в областите Сливен и Ямбол има сектора на търговията, следван от аграрния и индустриалния сектор. В структурата на индустрията превес има преработващата промишленост, като по отделни подотрасли специализацията на областите е основно в производството на текстил и изделия от текстил, следвано от производството на хранителни продукти и напитки, машиностроенето и селското стопанство.

Структуроопределящи за региона икономически дейности са:

- КИД 13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло”;
- КИД 28 „Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение”;
- КИД 10 „Производство на хранителни продукти”;
- КИД 41 „Строителство на сгради”;
- КИД 42.11 „Строителство на автомагистрала, пътища и самолетни писти”;
- КИД 47 „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети”;
- КИД 01 „Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности”.

Като структуроопределящи за икономиката на областите Сливен и Ямбол предприятия от материалната сфера, в които е съсредоточен голям процент от трудоспособното население, биха могли да се посочат: “Е. Миролио” ЕАД, “Рожее

Ванден Берхе БГ” ЕАД, “Аглика” АД, “Колхида- Сливен” АД (ИД “Производство на тъкани”); “Палиррия България” ЕООД, “Деметра-С” ООД, “Мелница Сливен”, “Фрукто Сливен” АД, “Гривас” ООД, „Белла България” АД (ИД “Производство на хранителни продукти”); “Вини” АД (ИД “Производство на напитки”); “Динамо” АД, “Атес” ЕООД (ИД “Производство на електрически съоръжения”); „Язаки България” ЕООД („Производство на апарати за управление и разпределение на електрическа енергия”); “ЗММ- Сливен” АД, “ЗММ- Нова Загора” АД, “ЗММ Победа” АД, „ХЕС” АД, „Палфингер Продукционстехник България ” ЕООД, „ЗПТ” АД гр. Стралджа (ИД “Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение”), СД “Пармаш- Парушев и с-ие” (ИД “Производство на метални изделия, без машини и оборудване”); “Коркос” ООД, “Демет” ООД (ИД “Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; слама и материали за плетене”); СД “Начеви- 90” (ИД “Производство на мебели”); “Строй- консулт” ЕООД, “Гради” ЕООД, “Дан- 92” ЕООД, “Биндер” АД, “Монолит” ООД, “Билдинг- ТД” ЕООД, „Диана комерс” ООД (ИД “Строителство”); “Керам инвест” АД (ИД “Производство на изделия от други неметални минерални суровини”); “Мина Балкан 2000” АД (ИД “Добив на въглища”); “Пътнически превози” ЕАД и “Дорис” ООД (“Сухопътен транспорт”) и др.

През деветмесечието на 2012 г. Д „ИТ” Сливен е проверила 1675 бр. предприятия. Разпределението на проверените предприятия по броя на заетите в тях е:

- предприятия с нает персонал до 9 наети лица - 1094 бр;
- предприятия с нает персонал от 10 до 49 наети лица - 431 бр;
- предприятия с нает персонал от 50 до 249 наети лица - 129 бр;
- предприятия с нает персонал от 250 до 499 наети лица – 9 бр;
- предприятия с нает персонал над 500 наети лица – 12 бр.

През същият период на 2011 г. Д „ИТ” Сливен е проверила 1628 бр. предприятия.

По отношение Спазване на законодателството в областта по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд:

По- голяма част от проверените предприятия са си подобрили организацията на дейността по осигуряване на ЗБУТ в сравнение с 2011г.

Запазва се процентното отношение на предприятията изпълнили задължението за осигуряване и обслужване от СТМ през 9-месечието на 2012г. - 99 %. През същия период на 2011 г. този процент е 99 %.

През отчетния период е установено, че от проверените 1346 бр. предприятия с повече от 1 наети работници, изискването на ЗБУТ за изготвяне оценка на риска са изпълнили 99 % предприятия от различни икономически дейности. През същия период на 2011 г. от проверените 1314 бр. предприятия с повече от 1 наети работници, изискването на ЗБУТ за изготвяне оценка на риска са изпълнили 99 % предприятия от различни икономически дейности.

Това показва тенденция към запазване на броя на предприятията изготвили оценка на риска на работните места и утвърдили програма за минимизиране на риска.

В проверените предприятия от ИД „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло”; ИД 14”Производство на облекло”; ИД 41 „Строителство на сгради”; ИД 55 „Хотелиерство”; ИД 85 „Образование”; ИД 10 „Производство на хранителни продукти” това изискване е изпълнено на 100 %.

Констатира се, че в предприятията от тези икономически дейности се изпълняват мерките за минимизиране и предотвратяване на риска. В предприятията се влагат инвестиции за въвеждане на ново и безопасно работно оборудване. Извършва се замяна на опасни технологии с безопасни такива, което е едно от принципните изисквания за приважване на здравословни и безопасни условия на труд в съответствие

със законовите норми. В предприятие „Е.Миролио” ЕАД гр. Сливен е извършена реконструкция и модернизация на пречиствателна станция за промишлено отпадни води с изграждане на санитарно-хигиенни помещения, топлоизолация, подмяна на подови настилки.

В предприятията от ИД 86 „Хуманно здравеопазване” този процент е 100 % в сравнение с 75% през 2011г; ИД 47 „Търговия на дребно”-98% в сравнение с 96% през 2011г; ИД 45”Търговия на едро” е 100 %, в сравнение с 90% през 2011г.

Анализът на изпълнението на изискванията на ЗБУТ във всички икономически дейности показва, че изоставане относно качеството на изготвените оценки на риска и реализиране на предприетите мерки в утвърдените програми за минимизиране и предотвратяване на риска има в малките и средни предприятия от икономически дейности: „Растениевъдство, животновъдство и лов”; „Производство на метални изделия, без машини и оборудване”; „Търговия на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети” и „Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт на автомобили”.

Проблем е това, че компетентните органи не осъществяват контрол на дейността на СТМ. Независимо от факта, че почти в 100% от проверените предприятия работодателят е осигурил обслужване от СТМ, рядко се спазва изискването за предоставяне на Анализ за здравословното състояние на работещите за предходната година и не се предлагат конкретни мерки за подобряване на здравословните и безопасни условия на труд.

Инспекционната дейност трябва да се насочи в предприятията с нает персонал до 10 лица от ИД „Производство на метални изделия без машини и оборудване”, ИД „Търговия на дребно”, ИД „Сухопътен транспорт” „Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт на автомобили”, „Растениевъдство, животновъдство и лов”.

Видно от установените актуални данни за състоянието на условията на труд- 13 % (8 % за 2011г) са работещите при условия на труд, неотговарящи на хигиенните норми и изисквания в проверените предприятия. Основният неблагоприятен фактор е шума. На неговото влияние са подложени- 42% от работещите (70 % през 2011г).

Шумът е лимитиращ вреден фактор в тези производства. Проверките показват, че продължава тенденцията към изграждане на колективни средства за защита (вентилационни, аспирационни, климатични инсталации) за работещите в предприятията. В предприятията за производство на текстил и изделия от текстил, без облекло технологичните процеси и работно оборудване се характеризират с интензивен шум. Поради тази причина и в новоизградените предприятия, използващи съвременен технологично оборудване, част от работещите в тях лица са подложени на неблагоприятно въздействие на наднормени нива на шум. Понеже е невъзможно в повечето случаи прилагането на технически решения за намаляване на шума в производствените помещения, работодателите са разработили физиологични режими на труд и почивка, осигурили са на работниците стаи за отдых с шум под 65 децибела.

Резултатите от проверките показват, че увеличението на относителния дял на работещите при вредни условия на труд се дължи на увеличения брой работещи (с около 4000 повече в сравнение на 2011 г.)

Малкият брой проверки от някои икономически дейности се обуславя от факта, че на територията на Област Сливен и Ямбол развиват дейност малък брой предприятия. Независимо от това същите са проверени на 100%:

- ИД 52 „Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта”.
- ИД 53 „Пощенски и куриерски услуги”.
- ИД 58 „Издателска дейност”.

- ИД 64 „Предоставяне на финансови услуги без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване”.
- ИД 68 „Операции с недвижими имоти”
- ИД 69 „Юридически и счетоводни дейности”
- ИД 73 „Рекламна дейност и проучване на пазари”.
- ИД 74 „Други професионални дейности”.
- ИД 75 „Ветеринарномедицинска дейност”.
- ИД 79 „Туристическа, агентска и операторска дейност”.
- ИД 81 „Дейности по обслужване на сгради и озеленяване”.

Най-голям брой проверки са извършени в предприятия от икономически дейности „Растениевъдство, животновъдство, спомагателни дейности”; „Производство на облекло”; „Строителство”; „Търговия на дребно”; „Ресторантьорство”; „Производство на метални изделия без машини и оборудване”.

Анализът на трудовия травматизъм показва като цяло тенденция на увеличаване броя на допуснатите трудови злополуки. За периода 2010 г.- 2012 г. на територията на областите Сливен и Ямбол са регистрирани общо 210 бр. трудови злополуки, разпределени както следва: 39 бр. до 30.09. 2010г.; 77 бр. до 30.09.2011г.; 94 бр. до 30.09.2012 г.

По оперативни данни на РУ “СО”- Сливен и Ямбол в периода 01.01.2012 г.- 30.09.2012 г. са подадени 94 бр. декларации за станали трудови злополуки, в т.ч. 76 бр. по чл.55, ал.1 от КСО.

За всичките допуснати злополуки са събрани писмени обяснения от пострадалите лица и свидетелите. Изготвени са протоколи от вътрешно разследване на злополуките.

Д „ИТ” Сливен е разследвала трудови злополуки в 19 бр. предприятия.

Трудовите злополуки в ЕТ «Георг-Георги Георгиев» гр. Ямбол; «Петтас България» АД гр. Ямбол, «EVN България - Електроразпределение АД, КЕЦ гр.Нова Загора; «Унибел» АД, гр.Ямбол; са допуснати в резултат на грубо нарушаване на инструкциите за безопасна работа. Злополуката в «Пуск 90» ЕООД гр.Ямбол е в резултат на неизползване на ЛПС по време на работа. В «Пътно поддържане Сливен» ООД е допусната трудова злополука поради необезопасен канал за ремонт на автомобили. Допуснатите злополуки в «Берета трейдинг» ООД, от които 3 бр. със смъртен изход са в резултат на неупражнен контрол от длъжностното лице - н-к база. Трудовата злополука в „Пролес” ЕООД е в резултат от допускане на присъствието на работника в зоната на възможно падане на товари при извършване на товаро-разтоварни работи и преместване на товари с повдигателно съоръжение.

Най-голям брой трудови злополуки са станали в ИД “Държавно управление”, ИД “Производство на машини и оборудване с общо и специално предназначение” и ИД «Утилизация на боеприпаси».

Както е характерно и за предходните години, причините за възникналите през отчетния период трудови злополуки са свързани основно с:

- нарушаване на утвърдените правила за безопасна работа;
- неправилно използване на наличното работно оборудване и съоръжения;
- невнимание от страна на работника или служителя.
- неизползване на ЛПС
- неупражнен контрол от длъжностни лица

Анализът на причините за станалите злополуки показва, че голяма част от тях имат субективен характер, което от своя страна говори за принизен фирмен контрол, в т.ч. и относно спазване изискванията на правилата за здравословни и безопасни условия на

труд, както и за проява на излишна самоувереност от страна на изпълнителските кадри-предпоставка за погрешни действия или бездействия в критични ситуации.

С оглед разкриване на факторите, довели до увреждане на здравето и работоспособността, и с цел предприемане на мерки за тяхното отстраняване, през 2012 г. Д "ИТ"- Сливен организира и извърши проверки в предприятията със завишени показатели на трудовия травматизъм, съгласно утвърден график /приложение №4 към годишния план за работа на инспекцията през 2012 г./.

В резултат на извършените проверки, са предприети коригиращи мерки от работодателите, насочени към намаляване на предпоставките, водещи до трудови злополуки - повишаване на вътрешнофирмения контрол за спазване на нормите, правилата и утвърдените от работодателя инструкции за безопасна работа; актуализиране на вътрешните правила по ЗБУТ; провеждане на обучение, извънредни инструктажи и организиране на изпити за проверка на знанията на работещите по безопасност на труда; подобряване на създадената в предприятието организация за установяване, деклариране, разследване и регистриране на трудовите злополуки.

С цел намаляване на факторите, водещи до високи нива на трудов травматизъм, и повишаване ангажираността на всички участници в трудовия процес за извършване на работа без риск за здравето и безопасността на работещите, през 2013 г. също ще бъдат извършени проверки в предприятия, чиито показатели на трудовия травматизъм са по-високи в сравнение с миналата година.

Резултатите от извършените проверки по периодичен контрол показват, че като цяло е налице намаление на нарушенията по ЗБУТ. Рязко спада броят на нарушенията по безопасността на труда, за сметка на тези по организацията на труда.

Характерни и най-често срещани нарушения:

- Когато един обект, работно помещение или оборудване, работна площадка или работно място се използват от няколко предприятия или организации, работодателите не са изготвили съвместно писмена договореност за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не са се информирали взаимно за рисковете при работа и не са координирали дейностите си за предпазване на работниците и служителите от тези рискове;
- Изтекъл срок на задължителните периодични изпитания на защитните средства /диелектрични боти, ръкавици/.
- По време на нощни смени или при полагане на нощен труд от работниците и служителите, работодателят не е осигурил тонизиращи или ободрителни напитки;
- Работодаателят е допуснал в експлоатация контролно измервателни средства свързани с безопасността на труда, без да са осигурени метрологично;

Подобряване ефективността от осъществявания периодичен контрол в рисковите производства и дейности

1. Извършване на проверки с контролни измервания с цел доказване съответствието на показателите с нормативно определените;

2. Извършване на проверки съвместно с други контролни органи по споразумението за сътрудничество. Постигане на по – всеобхватен контрол свързан с компетентността на другите контролни органи, участващи в проверката;

3. Приоритетно насочване на контрола към прилагане методите и средствата за колективна и лична защита на работещите. Доказване ефективността на прилаганите методи и използваните колективни и лични предпазни средства.

В резултат на засилената контролна дейност, насочена към спазване на законовите разпоредби при осъществяване на трудовите правоотношения, е увеличен процента на констатираните нарушения. Запазва се тенденцията установена през последните години,

т.е. нарушенията по заплащането на труда са най-често констатираните. Основните нарушения, които се допускат във връзка с правната регламентация на заплащането на труда се изразяват в липса на изискуемите по закон вътрешни актове по организация на работната заплата и непълноти в тяхното съдържание. Също така значителен брой от нарушенията се отнасят до неизплащане с нормативно установеното увеличение на положен нощен труд и труд, положен на официални празници, както и до неопределяне на дължимо обезщетение за неползван платен годишен отпуск при прекратяване на трудовото правоотношение. Тези нарушения преобладават в проверените малки и средни предприятия от икономически дейности „Растениевъдство, животновъдство и лов”; „Дейности по охрана и разследване”; „Търговия на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети”, „Сухопътен транспорт”, „Хотелиерство”; „Ресторантьорство”.

През периода нараства броят на нарушенията свързани с неизплащане на уговореното трудово възнаграждение и на трудовото възнаграждение в размер 60 на сто от брутно трудово възнаграждение, но не по-малко от минималната работна заплата за страната.

Висок е относителният дял на нарушенията, свързани с работното време, почивките и отпуските.

В предприятията от икономическа дейност „Сухопътен транспорт” нарушенията се допускат при извършване на междуградски превози и при осигуряване на обществения транспорт в границите на населените места.

В предприятията от икономическа дейност „Търговия на дребно”, „Ресторантьорство”, „Хотелиерство” най-често се допускат нарушения на максималната продължителност на работния ден и неспазване размера на междудневната почивка, както и не осигуряване на седмична почивка.

Контролната дейност през 2013 г. трябва да се насочи към малки и средни предприятия от гореизброените икономически дейности за решаване на проблемите, свързани със заплащане на труда и спазване на работното време.

След представянето на доклада, Нели Кадиева даде думата на членовете на Областния съвет по условия на труд за коментари, мнения и препоръки. Бе подчертана изключителната важност на фактора условия на труд. Изтъкнато бе значението на самодисциплината на работниците и добрата организация на труд на работодателите. Констатиран е и нарастващ интерес и активност на фирмите да кандидатстват с проекти за подобряване на условията на труд.

По т. 3

Вълкана Янкова направи предложение за отчетността на резултатите от инспекционната дейност по спазване на трудовото законодателство за област Ямбол да бъдат представяни по-конкретно и подробно, включително проверки, констатирани злополуки и т.н. Членовете на Областния съвет по условия на труд взеха решение: на следващото заседание на съвета да бъде представена справка за обобщените резултати от контролната дейност на дирекция „Областна инспекция по труда” за област Ямбол.

След приключване на дневния реда заседанието бе закрито.

Протоколирал:

(Галя Павлова)

Председател:

(Нели Кадиева)